

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 20
IM. STEFANA BATOREGO
W POZNANIU**

WPROWADZENIE

Wychowanie jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki.

Profilaktyka jako proces wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

SPIS TREŚCI:

- I. Wstęp
- II. Misja
- III. Wizja absolwenta
- IV. Założenia ogólne
- V. Cele wychowawcze i profilaktyczne szkoły
- VI. Zadania wychowawcze i profilaktyczne szkoły
- VII. Formy i sposoby realizacji
- VIII. Kryteria efektywności
- IX. Struktura oddziaływań wychowawczych
- X. Ewaluacja programu
- XI. Plan wychowawczy klas 1 –3
- XII. Plan wychowawczy klas 4 –7

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO:

1. *Konstytucja RP.*
2. *Ustawa - Prawo oświatowe – 14 grudnia 2016 Dz. U. poz. 59*
3. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół Dz. U. 2017 poz. 356*
4. *Statut Szkoły Podstawowej nr 20 im. Stefana Batorego w Poznaniu*
5. *Koncepcja funkcjonowania i rozwoju Szkoły Podstawowej nr 20*
6. *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela z późniejszymi zmianami z dnia 26 maja 2017 r. tekst jednolity (Dz. U. 2017 nr 0 poz. 1189)*
7. *Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991 nr 120 poz. 526)*
8. *Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego z późniejszymi zmianami z dnia 3 grudnia 2010 r. (DZ. U. 2011 nr 6 poz.19)*
9. *Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z późniejszymi zmianami 22 lipca 2016 r. (Dz. U. 2016 nr 0 poz. 1331)*
10. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005r.o przeciwdziałaniu narkomanii z późniejszymi zmianami 7 lipca 2017 r. (Dz. U. 2017 nr 0 poz. 1458)*
11. *Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z późniejszymi zmianami z dnia 4 stycznia 2013 r. (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 1563)*
12. *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich z późniejszymi zmianami z dnia 23 marca 2017 r. (Dz. U. 2017 nr 0 poz. 773)*
13. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.(Dz. U. 2015 nr 0 poz. 1249)*
14. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 roku w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z póź. zm. z 28 sierpnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. nr 0 poz. 1643);*

I. WSTĘP

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na drugiego człowieka.

Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój wychowanka w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym.

Szkoła, oddział przedszkolny jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać wychowanków w osiąganiu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów, dzieci przedszkolnych w trudnych sytuacjach.

Program powstał w oparciu o obserwacje, ankiety, konsultacje z rodzicami, nauczycielami i Samorządem Uczniowskim.

II. MISJA

Szkoła, do której zmierzamy jest efektywna w nauczaniu i wychowaniu, bezpieczna i zdrowa, rozwijająca i przygotowująca do życia, twórcza, zaangażowana w lokalność, zakorzeniona w tradycji i otwarta na nowoczesność – **szkoła z własnym obliczem.**

III. WIZJA ABSOLWENTA

„Dwudziestka” kreuje swojego absolwenta na człowieka, który poprzez zadawanie pytań, umiejętność rozwiązywania problemów, dobre relacje z nauczycielami, wysoko stawianą poprzeczkę oraz dostarczaną informację zwrotną o swoich dokonaniach w procesie uczenia i wychowania jest:

- Zmotywowany, z wysoką samoocena, szanuje innych i siebie.
- Szczęśliwy, pomaga i przyjmuje pomoc w razie potrzeby.
- Myśli krytycznie – słucha i analizuje, potrafi przetwarzać informacje, szuka rozwiązań i planuje działania.
- Samodzielny w nauce i zabawie oraz organizowaniu pracy na rzecz innych.
- Przedsiębiorczy – współpracuje i jest świadomy swoich emocji.
- Bierze odpowiedzialność za zespół i za spełnianie swojej roli w grupie;
- Wie jak mądrze korzystać z dostępnych źródeł informacji.
- Mierzy wysoko, na wzór sportowca – widzi cel i dąży do niego niezrażony porażkami, z wielkim uporem powtarza sekwencje, aby przybliżyć się do upragnionego sukcesu.
- Wie, że sukces poprzedza czas przygotowań i przejście kolejnych etapów zwieńczanych mniejszymi sukcesami.

IV. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Zgodnie ze wskazaniami działalność wychowawczo - profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
2. psychicznej - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, rozwijanie potencjału intelektualnego, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
3. społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
4. moralnej - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Nasza placówka prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród dzieci przedszkolnych, uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywać się będzie w formie pogadarek, zajęć warsztatowych, treningów umiejętności, debat, szkoleń, spektakli teatralnych, festynów, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

V. CELE WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE SZKOŁY

Praca wychowawcza i profilaktyczna szkoły prowadzi do osiągnięcia następujących celów:

1. Harmonijnego rozwoju ucznia w sferze: fizycznej, emocjonalnej, społecznej, poznawczej.
2. Prawidłowego funkcjonowania uczniów w społeczności szkolnej i innych grupach społecznych.
3. Integracji społeczności szkolnej.
4. Umiejętności komunikowania się w grupie.
5. Poczucia tożsamości osobowej, społecznej, regionalnej, narodowej.
6. Przejawiania zachowań społecznych wyrażających uczucia patriotyczne i budzącą się świadomość patriotyczną.
7. Przejawiania zachowań indywidualnych i społecznych, przeciwdziałających przemocy i agresji.
8. Poczucia bezpieczeństwa społeczności szkolnej.
9. Nabycia podstawowych umiejętności życia w społeczeństwie informacyjnym.
10. Wspomagania dziecka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

VI. ZADANIA WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE SZKOŁY

1. Wspomaganie harmonijnego rozwoju uczniów w sferze: fizycznej, emocjonalnej, społecznej i poznawczej podczas:
 - a. zajęć dydaktycznych,
 - b. przerw i czasu wolnego w szkole,
 - c. zajęć pozalekcyjnych i innych form.
2. Tworzenie reguł funkcjonowania uczniów w społeczności szkolnej jak : klasa, drużyna, reprezentacja, koło, klub i inne.
3. Rozwijanie, kształtowanie, tworzenie:
 - a. pozytywnych relacji i więzi pomiędzy uczniami, klasami, nauczycielami, pracownikami szkoły, rodzicami,
 - b. warunków do realizacji oczekiwań, potrzeb: uczniów, klas, nauczycieli, pracowników szkoły, rodziców.
4. Wspieranie rozwoju umiejętności prawidłowego komunikowania się, stosowania poprawnych form języka polskiego i organizacji komunikacji podczas:
 - a. wszystkich zajęć przedmiotowych,
 - b. przerw i czasu wolnego,
 - c. zajęć pozalekcyjnych i innych form.
5. Kształtowanie zachowań indywidualnych i społecznych budujących poczucie tożsamości osobowej, społecznej, regionalnej, narodowej.
6. Kształtowanie zachowań indywidualnych i społecznych wyrażających uczucia patriotyczne i budzącą się świadomość patriotyczną.
7. Rozwijanie w świadomości uczniów wartości płynących ze zdrowego odżywiania, zażywania ruchu, dbania o higienę ciała i ubrania. Motywowanie do bezpiecznego i zdrowego stylu życia. Kształtowanie postaw i nawyków prozdrowotnych i proekologicznych.
8. Rozwijanie w uczniach świadomości szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
9. Kształtowanie nawyków i zachowań przeciwdziałających przemocy i agresji.
10. Kształtowanie postawy tolerancji i akceptacji wobec: odmienności innych osób, innych narodowości, innych kultur i różnych systemów wartości.
11. Kształtowanie zachowań wiodących do osiągnięcia pełnego poczucia bezpieczeństwa: ucznia, klasy i całej społeczności szkolnej.
12. Kształtowanie podstawowych umiejętności umożliwiających funkcjonowanie i aktywne uczestnictwo w społeczeństwie informacyjnym, z uwzględnieniem zagrożeń płynących z korzystania z komputera i Internetu, mediów społecznościowych, urządzeń elektronicznych (telefon, tablet)

VII. FORMY REALIZACJI

Realizacja zadań szkoły odbywa się przy pomocy następujących form:

Zadanie 1.

- a. zajęcia dydaktyczne,
- b. konkursy przedmiotowe, artystyczne,

- c. zajęcia z uczniem zdolnym,
- d. zajęcia wspomagające,
- e. prezentacje osiągnięć uczniów,
- f. koła zainteresowań,
- g. zajęcia z gimnastyki korekcyjnej,
- h. zajęcia z wychowawcą,
- i. imprezy klasowe, szkolne, środowiskowe,
- j. spotkania z interesującymi osobami.

Zadanie 2.

- a. konstruowanie i systematyczna praca z regulaminem klasy,
- b. konstruowanie i systematyczna praca z regulaminami drużyny, reprezentacji, grupy wycieczkowej, innej społeczności utworzonej z uczniów szkoły.

Zadanie 3.

- a. tworzenie sytuacji edukacyjnych podczas zajęć dydaktycznych budujących pozytywne relacje i więzi w klasach,
- b. organizacja i udział w imprezach szkolnych, sportowych, artystycznych, wycieczkach i innych,
- c. zabawy i spotkania integracyjne pomiędzy klasami lub innymi grupami społeczności szkolnej,
- d. spotkania z rodzicami,
- e. zajęcia otwarte,
- f. działalność Samorządu Uczniowskiego.

Zadanie 4.

- a. tworzenie sytuacji edukacyjnych umożliwiających komunikowanie się uczniów,
- b. zajęcia z wychowawcą,
- c. zabawy i gry interakcyjne,
- d. uczestnictwo w przeglądach teatralnych, występach,
- e. organizacja i realizacja projektów dotyczących prawidłowej i bezpiecznej komunikacji,
- f. prezentacja prawidłowych wzorów komunikacji w języku polskim podczas wszystkich zajęć przedmiotowych,
- g. konkursy i prezentacje recytatorskie,
- h. konkursy i prezentacje czytania prozy, poezji,
- i. zajęcia w bibliotece szkolnej.

Zadanie 5.

- a. tworzenie sytuacji edukacyjnych wokół zagadnień: tożsamość osobowa, społeczna, regionalna, narodowa,
- b. zajęcia z wychowawcą,
- c. zabawy i gry interakcyjne,
- d. spotkania i spektakle historyczne,
- e. uroczystości realizujące obrzędy i tradycje szkoły,
- f. prace użyteczne na rzecz szkoły,
- g. prezentacja osiągnięć i działalności szkoły na zewnątrz.

Zadanie 6.

- a. tworzenie sytuacji edukacyjnych wokół zagadnień: uczucia osobiste, uczucia klasy, świadomość przynależności do rodziny, klasy, szkoły, uczucia patriotyczne,
- b. lekcje wychowawcze,
- c. spotkania i spektakle historyczne,
- d. gazetki szkolne, prezentacje i impresje plastyczne,
- e. reprezentowanie szkoły podczas imprez sportowych i innych,
- f. organizacja i udział w uroczystościach związanych z tradycyjnymi obchodami np. Świąt Bożego Narodzenia, Święta Niepodległości i innych,
- g. współpraca ze środowiskiem lokalnym i innymi podmiotami wspierającymi program szkoły np. stowarzyszenia, inne szkoły i organizacje,
- h. udział w akcjach charytatywnych i proekologicznych.

Zadanie 7.

- a. zajęcia wynikające z podstawy programowej, lekcje i pogadanki wychowawcze,
- b. zajęcia profilaktyczne,
- c. spotkania z rodzicami,
- d. udział w projektach promujących zdrowe odżywianie i zdrowy styl życia,
- e. prowadzenie sportowych zajęć pozalekcyjnych i tematycznych kół zainteresowań,
- f. organizacja wycieczek i rajdów (pieszych i rowerowych),
- g. udział w szkolnych i międzyszkolnych zawodach sportowych,
- h. opieka szkolnej pielęgniarki.

Zadanie 8.

- a. zajęcia wynikające z podstawy programowej, lekcje i pogadanki wychowawcze,
- b. zajęcia profilaktyczne, w tym warsztaty rozwijające umiejętności społeczne prowadzone przez szkolnych specjalistów i zapraszanych gości,
- c. spotkania z policjantem, strażnikiem miejskim,
- d. spotkania dla rodziców,
- e. udział w akcjach i projektach przeciwdziałających uzależnieniom.

Zadanie 9.

- a. lekcje i pogadanki wychowawcze,
- b. spotkania z rodzicami,
- c. udział w projektach dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy i agresji oraz uzależnieniom od substancji psychoaktywnych,
- d. spotkania z policjantem, strażnikiem miejskim,
- e. zajęcia terapeutyczne, profilaktyczne,
- i. monitorowanie zachowań uczniów podczas zajęć dydaktycznych, przerw i innych form podejmowanej aktywności.

Zadanie 10.

- a. lekcje i pogadanki wychowawcze,

- b. spotkania z rodzicami,
- c. udział w projektach dotyczących tematyki przeciwdziałania nietolerancji i dyskryminacji (szkoła, środowisko lokalne),
- d. zajęcia psychoprofilaktyczne dotyczące kształtowania postawy tolerancji i akceptacji,
- e. monitorowanie zachowań uczniów podczas zajęć dydaktycznych, przerw i innych form podejmowanej aktywności.

Zadanie 11.

- a. lekcje i pogadanki wychowawcze;
- f. spotkania z rodzicami;
- g. systematyczna praca z regulaminami klas;
- h. zabawy i gry interakcyjne;
- i. organizacja uroczystości szkolnych;
- j. pełnienie dyżurów podczas przerw.

Zadanie 12.

- a. projekty multimedialne;
- b. tworzenie i praca z kodeksem internauty;
- c. strona internetowa szkoły;
- d. projekty i akcje dotyczące bezpieczeństwa w sieci skierowane do uczniów i rodziców;
- e. pogadanki, i warsztaty profilaktyczne wynikające z zagrożeń w cyber-przestrzeni.

VIII. KRYTERIA EFEKTYWNOŚCI

Uczeń:

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są podatni oddziaływaniom tego programu.

Nauczyciele:

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy.

Rodzice:

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

W naszej szkole pamiętamy o tym, że uczniowie:

- otrzymują wzmocnienia pozytywne, przez co budują prawidłowe poczucie własnej wartości,
- są akceptowani, przez co uczą się lubić samych siebie,
- uczą się stawiać sobie cele,
- mają zapewnione poczucie bezpieczeństwa, przez co uczą się ufać sobie i innym,
- otaczani rzetelnością i uczciwością uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość,
- posiadający trudności w nauce otrzymują nasze zrozumienie i wsparcie.

IX. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Rada Pedagogiczna

- a. wspomaga Rodzinę w jej naturalnych prawach do wychowywania,
- b. ma obowiązek niesienia wszechstronnej pomocy dzieciom,
- c. współpracuje z Policją, Strażą Miejską, sądem dla nieletnich,
- d. współpracuje z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo, patologicznych.

2. Dyrektor

- a. dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- b. stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- c. czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- d. ma obowiązek organizowania spotkań szkoleniowych dla nauczycieli.

3. Nauczyciele

- a. wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- b. udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- c. kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka,
- d. odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów w szkole i poza jej terenem podczas wyjść, wycieczek.

4. Wychowawcy klas, pedagog i psycholog szkolny

- a. dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego,
- b. wspólnie zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- c. tworzą warunki wspomagające rozwój i przygotowują do życia w społeczeństwie,
- d. poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- e. mają obowiązek kształtować właściwe stosunki między uczniami, opierając je na tolerancji i poszanowaniu godności ludzkiej,
- f. informują i uwrażliwiają na zagrożenia wynikające z zażywania substancji psychoaktywnych,
- g. uczą pozytywnego myślenia i wzmacniania poczucia wartości.

5. Rodzice

- a. rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach wychowania, profilaktyki i kształcenia dzieci,
- b. powinni zadbać o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez swoje dzieci, proponować pozytywne formy wypoczynku.

6. Rada Rodziców

- a. reprezentuje ogół Rodziców oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły,

- b. pozyskuje i gromadzi środki finansowe w celu wspierania działalności szkoły,
- c. organizuje formy aktywności rodziców na rzecz wspomaganie realizacji celów i zadań szkoły.

7. Samorząd Uczniowski

- a. reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrektora i grona pedagogicznego,
- b. inicjuje działania dotyczące życia uczniów,
- c. angażuje uczniów do wykonywania niezbędnych prac na rzecz klasy i szkoły,
- d. dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- e. wyraża za pośrednictwem swojego opiekuna opinię dotyczącą problemów społeczności szkolnej.

X. EWALUACJA PROGRAMU

Przebieg pracy wychowawczo – profilaktycznej oraz jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciągnięciu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

1. Sposoby i środki ewaluacji:
 - a. obserwacja i analiza zachowań uczniów,
 - b. obserwacja postępów w nauce,
 - c. frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
 - d. udział w konkursach.
2. Narzędzia ewaluacji:
 - a. ankieta,
 - b. obserwacja,
 - c. analiza dokumentacji szkolnej.